

XV. Böngésző, 2025-2026., V. forduló, III-IV. osztály

A vajaspánkó (orosz népmese)

Fordította Rab Zsuzsa

Élt egyszer egy öregember és egy öregasszony. Kéri az ember az asszonyt:

-Süss nekem anyjuk vajaspánkót!

-Ugyan miből süssek? Egy csepp lisztünk sincs.

-Ej, te asszony! Kapard le a kosár oldalát, seperd fel a magtárt: hátha kerül így egy kis liszt.

Úgy is tett az öregasszony: lekaparta a kosár oldalát, felseperte a magtárt, s került is liszt két marékkal. A tésztába tejfelt kevert, pánkót vágott belőle, kisütötte vajban s kitette a pánkót az ablakba hűlni.

Elunta magát a vajaspánkó, legurult a lócára, a lócáról a padlóra, s a padlóról legurult az ajtó felé. Átgurult küszöbön a tornácra, a tornácra a lépcsőre, a lépcsőről az udvarra, az udvarból túl a kapun, mindig messzebb és messzebb. Gurult, gurult az úton és szembe jött vele egy nyúl.

-Megezek te vajaspánkó!

-Ne egyél meg sandaszemű! Inkább hallgasd meg milyen szépet énekelek neked! A nyúl hegyezni kezdte a fülét, s a vajaspánkó rákezdte az éneket:

Vajaspánkó a nevem

Elmondom eredetem:

Magtárban sepertek,

Kosárról kapartak

Tejfellet keverték

Kemencén sütöttek

Ablakon hűtöttek.

Megszöktem az otthonomtól

Gazduramtól, asszonyomtól

Mért féljek nyúl tőled?

Megszököm előled!

S tovább gurult. Úgy eltűnt a nyúl szeme elől mintha ott sem lett volna. Begurult a vajaspánkó az ösvényen az erdőbe, s találkozott a farkassal.

-Megezek te vajaspánkó!

-Ne egyél meg ordas farkas! Szépet énekelek neked. És fújni kezdte:

Vajaspánkó a nevem
Elmondom eredetem:
Magtárban sepertek,
Kosárról kapartak
Tejfellel keverték
Kemencén sütötték
Ablakon hűtötték.
Megszöktem az otthonomtól
Gazduramtól, asszonyomtól
Megszöktem a nyúltól,
Miért féljek farkas tőled ?
Mindjárt megszököm előled!

S tovább gurult. Úgy eltűnt a farkas szeme elől mintha ott sem lett volna. Gurult, gurult a vajaspánkó az erdőben, s szembe jött vele a medve. Csörtet, töri a lombot, rontja a bokrot.

-Megezlek te vajaspánkó!

-Ne egyél meg tányértalpas, ugyan miért is ennél meg? S a vajaspánkó már rá is kezdte:

Vajaspánkó a nevem
Elmondom eredetem:
Magtárban sepertek,
Kosárról kapartak
Tejfellel keverték
Kemencén sütötték
Ablakon hűtötték.
Megszöktem az otthonomtól
Gazduramtól, asszonyomtól
Megszöktem a nyúltól,
Ordas farkas úrtól,
Miért félnék medve tőled?
Megszököm mindjárt előled!

S tovább gurult. Úgy eltűnt a medve szeme elől mintha ott sem lett volna. Gurult, gurult a vajaspánkó, s szembe jött vele a róka.

- Jó napot vajaspánkó! Ej milyen jóképű, milyen pirosposzsgás vagy! De a vajaspánkó már rá is kezdte:

Vajaspánkó a nevem
Elmondom eredetem:
Magtárban sepertek,

Kosárról kapartak
Tejfellet keverték
Kemencén sütöttek
Ablakon hűtöttek.
Megszöktem az otthonomtól
Gazduramtól, asszonyomtól
Megszöktem a nyúltól,
Ordas farkas úrtól,
Mackó Miska úrtól,
Miért féljek hát tetőled?
Megszököm könnyen előled!

-Felséges ének! - szólt a róka. Csak az a baj, hogy megöregedtem kedvesem, rosszul hallok. Ül csak ide az orrocskámra, s fújd el még egyszer!

Nagyon jól esett a vajaspánkónak, hogy így megdicsérték az énekét. Felugrott a róka orrára és újrakezdte:

-Vajaspánkó a nevem...

Abban a pillanatban a róka-hamm-bekapta.

Ha a róka a vajaspánkót be nem kapta volna, az én mesém is tovább tartott volna!

„Itt a vége, fuss el véle, kerekerdő közepébe!”

